

הדף היומי בבלי: מסכת בבא קמא דף ל"ו
הדף היומי בהלכה: סימן ק"מ מתחילת הסימן עד סימן קמ"א
המוסר היומי: שמי"ה"ל חלק ב' מ'ועשית' עד סוף פרק ט"ו

לוח
לימוד
יומי

ההבדל בין שתי ברכות התורה 'אשר בחר בנו' ל'אשר נתן לנו'

החתם סופר: בפשט הנוסף שיש לבני האדם בתורה יותר מהמלאכים

מהם. ומובן שעל פי תורת הסוד הייתה גם למלאכים אפשרות לעסוק בתורה. בא משה וטען שאצל בני האדם התורה תקפה גם בסוד וגם בפשט. לא רק בסוד כמו אצל המלאכים. לכן כשבאים לברך על התורה, בברכה הראשונה מברכים על כך שהקב"ה - "בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו". לאחר מכן אנו מסבירים גם מדוע נתן ה' את התורה לנו ולא למלאכים, ואומרים כי הקב"ה "נתן לנו תורת אמת" - יש לנו את חכמת האמת בתורה, ובנוסף לכך - "חיי עולם נטע בתוכנו", לנו יש גם את חלק הפשט שבתורה, ולכן התורה מגיעה לנו ולא למלאכי השרת.

(ומתוק האור)

ה"חתם סופר" הקשה: מה הטעם שאנו מברכים לפני הקריאה בתורה: "אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו", ואילו לאחר מכן משנים את סוג הברכה ואומרים: "אשר נתן לנו תורת אמת וחיי עולם נטע בתוכנו"? והנה בגמרא (שבת פח ע"ב) מסופר, כשעלה משה רבנו לקבל את התורה, התעורר ויכוח בינו לבין המלאכים. הם רצו שהקב"ה ותן להם את התורה. אמר להם משה: כתוב בתורה: "כבד את אביך ואת אמך" - כלום יש לכם אב ואם שתוכלו לכבדם? כתוב בה: "לא תחמוד", כלום יש אצלכם קנאה?!

מה בעצם רצו המלאכים?
לתורה פרושים רבים על פי חכמת הסוד. הפשט הוא רק אחד

מיטב המאמרים הווראטים והסיפורים

ב'לקראת שבת מלכתא'

אתם מוזמנים לעיין בניוזלטר

שישלח מחר יום ה'

מחר

נאלצו להחליף 'בעל קורא' באמצע העלייה - מהיכן יתחיל לקרוא?

אם אחד העולים לתורה נאלץ מסיבה כלשהי להפסיק באמצע עלייתו, ולא בָּרַךְ את הברכה האחרונה - יעלה אַחַר תחתיו, ולא יאמר 'בָּרְכוּ', אך יברך 'אשר בחר בנו', וישבו ויקראו מהמקום בו החלו לקרוא בעלייתו של זה שהפסיק; וזאת כדי שלכל פסוקי הקריאה תהיה ברכה לפנייהם ולאחריהם. וכמו כן, במקרה שנאלצים להחליף 'בעל קורא' באמצע אחת העליות - ישוב ה'בעל קורא' השני ויקרא מהמקום בו החלו לקרוא בעלייה שבה הפסיק הראשון, אך העוֹלָה אינו צריך לשוב ולברך. [סעיף א וס"ק ב; ביאורים ומוספים דרשו, 3]

האם מותר ל'בעל קורא' לדבר בין העליות?

אסור לעולה לתורה להפסיק בדיבור במהלך עלייתו אפילו במילה אחת, ואף לצורך הקריאה. ואם הפסיק בדיבור בין הברכה הראשונה לקריאה, עליו לשוב ולברך, אלא אם כן הדיבור היה לצורך הקריאה. ואם הפסיק לאחר שכבר קרא פסוק אחד, אינו צריך לשוב ולברך אף אם הפסיק שלא לצורך הקריאה; ואף אם הסיח דעתו מהקריאה - כל עוד לא בָּרַךְ את הברכה האחרונה על הקריאה, אין זה נחשב ל'הפסק'. ולכתחילה יקפיד גם ה'בעל קורא' שלא להפסיק במהלך הקריאה, ואף בין העליות. [סעיף ב וס"ק ז-ז; ביאורים ומוספים דרשו, 7]

ספר התורה היה פתוח במקום לא מתאים - האם צריך לברך שנית?

העולה לתורה צריך לראות את הפסוק שבו אמורה הקריאה להתחיל, בטרם יברך. ואם טעו והראו לו פסוק אַחַר וּבָרַךְ - אם הפסוק המתאים נמצא בעמודים שהיו גלויים בספר התורה בשעה שהראו לו את הפסוק האַחַר, אינו צריך לברך שנית; אך אם אינו נמצא בעמודים אלו - יאמר "בָּרוּךְ שָׁמַיִם...", וְיִרְאֶה את הפסוק המתאים, ויברך שנית, ללא 'בָּרְכוּ'. ואם כשהסתכל בספר התורה לא דקדק להבחין באיזה מקום הוא פתוח, בסוברו שבדאי זהו המקום המתאים - נחלקו הפוסקים אם צריך לשוב ולברך. [סעיף ד, ס"ק ט, וביה"ל ד"ה והזכירוהו; ביאורים ומוספים דרשו, 10-11; וראה עוד שם]

אתמול למדנו

- העולה לתורה צריך לומר 'בָּרְכוּ' בקול רם, ואם אמרו בלחש ולא שמעוהו תשעה אנשים לכל הפחות, עליו לשוב ולאומר. וכן את הברכות יש לומר בקול רם, ואם אמרן בלחש לא יברך שנית.
- מי שקראוהו לעלות לתורה ועדיין לא בָּרַךְ ברכות התורה - יתחיל לברך את ברכות התורה בדרכו אל ספר התורה, ויאמר עד "המלמד תורה לעמו ישראל", ואזי יעלה ויברך 'אשר בחר בנו'.
- בשעת העלייה לתורה - הן בברכות והן בקריאה - יש להחזיק בעמודי ספר התורה. ויש שנוהגים להחזיק ביריעות ספר התורה, וחוצצים בין ידיהם ליריעות בטלית או דבר אחר.

מחר נלמד

- מדוע צריך לעמוד בשעת קריאת התורה?
- האם מותר לקשיש להשען על הבימה כשעולה לתורה?
- מדוע תיקנו שה'בעל קורא' יקרא במקום העולים לתורה?